

MATEMATIK

Chalmers tekniska högskola
Tentamen

2008-03-29, kl. 14.00 - 18.00

TMV035 Analys och linjär algebra K Kf Bt, del B

Telefonvakt: Peter Lindroth, telefon: 0762 - 721860

Inga hjälpmedel (utom medföljande formelblad). Kalkylator ej tillåten.

Uppgifterna 1-5 (totalt 18 poäng) är korta frågor på det grundläggande materialet och du behöver endast ge kortfattade lösningar och svar.

På uppgifterna 6-10 (totalt 32 poäng) skall du ge fullständiga lösningar. Skriv väl, motivera och förklara vad du gör; endast välformulerade lösningar ger full poäng!

Betygsgränser: 20 - 29 p. ger betyget 3, 30 - 39 p. ger betyget 4 och 40 eller mer betyget 5.

Lösningar anslås på MV första arbetsdagen efter tentamenstillfället.

Resultat meddelas via epost från LADOK.

1. Beräkna $\int \cos \sqrt{x} \, dx$ (4p)

2. Den linjära avbildningen $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ har standardmatrisen $\begin{bmatrix} 1 & 0 & -3 \\ -1 & 2 & -3 \\ 2 & -2 & 3 \end{bmatrix}$. (4p)

Bestäm volymen av $T(S)$ om S är en parallelepiped med volymen 1.

3. Lös matrisekvationen (3p)

$$\begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix} X = \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix}$$

4. Lös begynnelsevärdesproblemet $\begin{cases} y'(t) + 2t y(t) = 2t \\ y(0) = 2. \end{cases}$ (3p)

5. Lös ekvationssystemet (4p)

$$\begin{cases} x_1 - 2x_2 + x_3 = 1 \\ x_1 - 2x_2 - x_3 = 2 \\ 2x_1 - 4x_2 = 3 \end{cases}$$

genom att ange den utökade koefficientmatrisen och sedan radreducera till trappstegsform.

Till uppgifterna 6-10 skall du lämna in fullständiga lösningar.

6. Lös begynnelsevärdesproblemet $\begin{cases} y'' + 4y' + 5y = e^{-2x}, \\ y(0) = 0, \quad y'(0) = 0. \end{cases}$ (6p)

7. Beräkna volymen av den kropp som uppstår då området $0 \leq y \leq e^{-x^2}$ roterar kring y -axeln. (6p)

Vänd!

8. Beräkna gränsvärdet $\lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \sum_{k=n}^{2n} \frac{1}{k^3}$. (6p)

9. (a) Ange definitionen för att en avbildning $T: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ är linjär. (6p)

(b) Visa att en matrisavbildning $T(\mathbf{u}) = A\mathbf{u}$, där A är en $m \times n$ matris, är linjär.

10. (a) Beskriv lösningarna (tre fall) till en andra ordningens homogen linjär differentialekvation med reella koefficienter: $y'' + ay' + by = 0$ (8p)

(b) Ge ett bevis i fallet då den karakteristiska ekvationen: $r^2 + ar + b = 0$ har en dubbelrot.

1. $\int \cos \sqrt{x} dx = \left[x=t^2, dx=2t dt \right] = \int 2t \cos t dt$
 $= 2t \sin t - \int 2 \sin t dt = 2t \sin t + 2 \cos t + C$
 $= 2\sqrt{x} \sin \sqrt{x} + 2 \cos \sqrt{x} + C.$

2. Volymen är $\begin{vmatrix} 1 & 0 & -3 \\ -1 & 2 & -3 \\ 2 & -2 & 3 \end{vmatrix} \begin{matrix} \textcircled{1} \\ \textcircled{2} \\ \textcircled{3} \end{matrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -3 \\ 0 & 2 & -6 \\ 0 & -2 & 9 \end{vmatrix} \begin{matrix} \textcircled{1} \\ \textcircled{2} \\ \textcircled{3} \end{matrix} = \begin{vmatrix} 1 & 0 & -3 \\ 0 & 2 & -6 \\ 0 & 0 & 3 \end{vmatrix} = 1 \cdot 2 \cdot 3 = 6.$

3. $X = \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}^{-1} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} = \frac{1}{1} \begin{bmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 2 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 5 & 7 & 5 \\ 2 & 3 & 2 \end{bmatrix}.$

4. Integrerande faktor är $e^{\int 2t dt} = e^{t^2}$
 $(y e^{t^2})' = 2t e^{t^2}$
 $y e^{t^2} = \int 2t e^{t^2} dt = e^{t^2} + C$
 $y = 1 + C e^{-t^2}$
 $2 = y(0) = 1 + C, C = 1.$

Svar: $y = 1 + e^{-t^2}, t \in \mathbb{R}.$

5. $\begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 & 1 \\ 1 & -2 & -1 & 2 \\ 2 & -4 & 0 & 3 \end{bmatrix} \begin{matrix} \textcircled{1} \\ \textcircled{2} \\ \textcircled{3} \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & -2 & 1 \\ 0 & 0 & -2 & 1 \end{bmatrix} \begin{matrix} \textcircled{1} \\ \textcircled{2} \\ \textcircled{3} \end{matrix} \sim \begin{bmatrix} 1 & -2 & 0 & 3/2 \\ 0 & 0 & 1 & -1/2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$
 $\begin{cases} x_1 - 2x_2 = 3/2 \\ x_2 = -1/2 \end{cases} \quad x_2 = t \text{ är en fri variabel.}$

$\vec{x} = \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3/2 \\ 0 \\ -1/2 \end{bmatrix} + t \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix}, t \in \mathbb{R}.$

6. Karakteristisk ekvation är

$$r^2 + 4r + 5 = 0$$

$$r = -2 \pm \sqrt{4-5} = -2 \pm i$$

Allmän homogena lösning till $y'' + 4y' + 5y = e^{-2x}$

är $y_h = e^{-2x} (A \cos x + B \sin x)$

Som partikulärlösning ansätter vi $y_p = C e^{-2x}$

$$y_p' = -2C e^{-2x}, \quad y_p'' = 4C e^{-2x}$$

Dvs $y_p'' + 4y_p' + 5y_p = (4C - 8C + 5C) e^{-2x} = C e^{-2x} = e^{-2x}$

Dvs $C = 1$ och $y_p = e^{-2x}$

Den allmänna lösningen ges av

$$y = y_h + y_p = (A \cos x + B \sin x + 1) e^{-2x}$$

Begränsningsvillkoren ger

$$0 = y(0) = A + 1, \quad A = -1$$

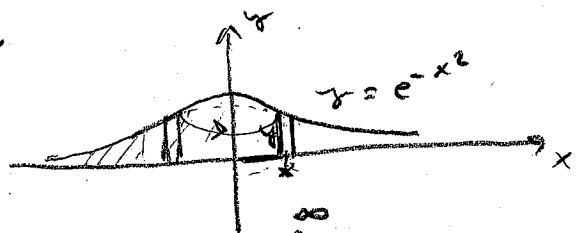
$$y' = (-A \sin x + B \cos x) e^{-2x} - 2(A \cos x + B \sin x + 1) e^{-2x}$$

$$0 = y'(0) = B - 2A - 2 = B + 2 - 2 = B.$$

Dvs

$$y = (1 - \cos x) e^{-2x}, \quad x \in \mathbb{R}.$$

7.

$$\begin{aligned}
 \text{Volymen } \bar{a} &= \int_0^{\infty} 2\pi x y dx = \pi \int_0^{\infty} 2x e^{-x^2} dx \\
 &= \pi \left[-e^{-x^2} \right]_0^{\infty} = \pi (\lim_{x \rightarrow \infty} -e^{-x^2} + e^0) \\
 &= \pi (0 + 1) = \underline{\underline{\pi}}
 \end{aligned}$$

$$8. \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 \sum_{k=n}^{2n} \frac{1}{k^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=n}^{2n} \frac{1}{(k/n)^2} \cdot \frac{1}{n} = \left[\begin{array}{l} l = k/n \\ k = 1+n \end{array} \right]$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^n \frac{1}{(k+1)^2} \cdot \frac{1}{n} = \left[\begin{array}{l} \text{Riemannsumma för} \\ f(x) = \frac{1}{(x+1)^2} \text{ över intervallet} \\ 0 \leq x \leq 1. (x_2 = \frac{1+n}{n}) \end{array} \right]$$

$$= \int_0^1 \frac{1}{(x+1)^2} dx = \left[\frac{-1}{2(x+1)^2} \right]_0^1 = -\frac{1}{8} + \frac{1}{2} = \frac{3}{8}$$